

[Miljøministeren]

I relation til debatten her i dag om Hjarbæk Fjord kan jeg supplerende oplyse, at jeg er bekendt med, at der allerede foregår overvejelser om sådanne anlæg i oplandet til fjorden. Fjends kommune har truffet en principbeslutning om at etablere et rodzoneanlæg til forsøg med bl.a. efterklaring på det biologiske renseanlæg i Stoholm, og det er over for miljøstyrelsen oplyst, at Møltrup kommune har en tilsvarende overvejelse.

Styrelsen har haft lejlighed til i følge med bl.a. Viborg amtsråd at besigtige rodzoneanlæg i Vesttyskland. Der er ikke draget nogen egentlige konklusioner af besøget, men det er styrelsens vurdering, at der vil kunne være en betydelig risiko for grundvandsforurening fra de typer anlæg, man har set. Jeg tror, man skal betragte rodzoneanlæg som et supplement til den traditionelle rensning, og jeg har derfor i overensstemmelse med folketingets beslutning efter debatten om Limfjorden pålagt miljøstyrelsen aktivt at gå ind i vurderingen af mulighederne for disse anlæg, ikke bare i relation til Hjarbæk Fjord, men over hele landet.

Hr. Svend Heiselberg nævnte samtidig, om ikke det var rigtigt, at man gjorde en indsats for fiskebestanden. Det kunne være rimeligt så først at spørge, hvordan dæmningen har påvirket fiskebestanden eller specielt fiskeriet i Hjarbæk Fjord. Det er svært at svare på, for det har været vanskeligt at fremskaffe et materiale, der kan vise, hvad fiskeriet var værd før dæmningsens etablering. I Viborg amtskommunes undersøgelse er der regnet med en værdi af størrelsesordenen 1,5 mill. kr., men under de nuværende forhold er værdien nede på omkring 200.000 kr. Med indgreb over for tilledningen af næringsalte kombineret med den planlagte indsats for aktivt at ophjælpe fiskebestanden vil forholdene for fiskeriet ganske givet kunne forbedres betydeligt.

Hr. Arentoft var lidt inde på problemet om betalingen, hvad de forskellige løsninger kostede, og dér må vi vel sige, at uanset hvilken løsning man vælger, må man som nævnt regne med at skulle anvende omkring 15-20 mill. kr. på rensning af husspildevand. Disse udgifter betales af borgerne i byerne ved fjorden i form af forøget kloakbidrag. En eventuel omlægning og en produktionsbegrænsning på dambrugene kan resultere i et tab, der må bæres af dambrugerne. De nød-

vendige indgreb over for ulovlige landbrugsudledninger må naturligvis bekostes af de berørte landmænd.

Ud over de nævnte omkostninger vil der skulle anvendes midler til ændring af dæmningen, og ved fastholdelse af ferskvandsløsningen er Viborg amtsråd indstillet på at dække udgifterne til tætning af sluserne på ca. 1,5 mill. kr.

Løsning 2, den såkaldte brakvandsløsning, vil ikke medføre udgifter til tekniske anlæg ved dæmningen, mens løsning 3, saltvandsløsningen, kræver ændringer i dæmningen, der med forbehold er anslået til at koste ca. 25 mill. kr., og de økonomiske konsekvenser for de berørte erhverv fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Så var hr. Bjørn Westh inde på spørgsmålet om amtets foranstaltninger. Et udvalg er nedsat. Det er rigtigt, at amtsrådet er med. Vil miljøministeren eventuelt senere vende tilbage til sagen omkring en saltvandsløsning? Nu har jeg givet udtryk for, at vi må følge de initiativer, der er taget, men samtidig slået fast også i debatten, vi havde forleden om Limfjorden, at det er nødvendigt, at der sker noget deroppe. Hvis konsekvensen af det, der nu tages fat på, viser sig at være ringere end det, der var forudset, må vi kigge på forholdene igen, men jeg vil gerne, også over for hr. Hove Sørensen, når man udtrykker det sådan, at amtsrådet ikke har taget tilstrækkelige miljømæssige hensyn og næsten ikke har foretaget sig noget, minde om, hvad jeg sagde i mit første indlæg om, hvad amterne omkring Hjarbæk Fjord havde klarret. Nu skal der først og fremmest for alle rensningsanlæg over en vis størrelse foretages en rensning for kvælstof og fosfor. Det er 20 renseanlæg, og det er op mod 90 pct. af den samlede husspildevandsbelastning af fjorden. Det var én ting.

En anden ting er, at man ved udgangen af 1986 skal have gennemført en begrænsning af udledningen fra dambrugene i fjordens opland. Det var en anden ting. Inden 1. marts 1984 skal samtlige landbrug være gennemgået for at sikre, at der ikke forekommer ulovlig udledning. Det var en tredje ting. Så skal sluserne i Virksunddæmningen tætnes. Det var en fjerde ting. Og så er der endelig ophjælpning af fiskebestanden. Jeg synes nok, vi må sige, at Viborg amtsråd har taget